

בשרא כר במאי נשניין בשבתא, כבר העיר בס' כורת הברית דבגמ' ליתא מלת בשבתא.

כו) ובחממי מכתבי אעתק עוד מדברי קדשו של רבנו הר"ב זצ"ל המובאים בס' מרום הרי"ם: עה"פ (תהלים ד') אספרה אל חוק ה' אמר אלי בני אתה וגו' בשם הה"ק מור"ר ר' ברוך ממעזבוש נכד הבעש"ט זצוק"ל שאמר בזה"ל אספרה מלשון בהירות והארה מל' לבנת הספיר וחוק לישנא דמזוני כמו שנ' ואכלו את חקם וגו' וידוע כי קדושת האכילה לברר ניצוצי קדושה ע"י

והנני חותם בברכה יאושר חילו לאורייתא ויפוצו מעיינותיו תוצה וזכות הרה"ק והטהור מוה"ר ר' ברוך זלה"ה יגן עליו ועכ"ל.

דברי מכבדו ומוקירו כרום ערכו הק' דעים ישכר גראם ממנוקאמ"ש.

דברי מכבדו ומוקירו כרום ערכו הק' דעים ישכר גראם ממנוקאמ"ש.

אמרות טהורות

פרשת לך לך

והנה גער בוכה שאפי' בתי' בת פרעה כיון ששמעה קולו של משה מיד ותחמול עליו שהוא בחי' שופר ומשה היה הקול שבשופר וזהו שפרה: והשנית פועה שהיא גימ' קס"א שהם צרופי אהי"ה וזהו אהי"ה אשר אהיה שלחני אליכם שהוא סוד פרשה שבחפילין גימ' צלם כי בצלם אלקים עשה את האדם שהקב"ה מניח תפילין שהוא המוחין. והדעת הוא בחי' משה. וארו"ל יראה מלתא זוטרתא הוא לגבי משה שהוא בחי' הדעת מהמות והיראה הוא לבוש בחי' בתים של תפילין וזהו כי יראו המילדות את האלהים שבאו לבחי' יראה והצילו את משה ויעש להם בתים שהם געשו בתים לפרשיות של תפילין שהוא בחי' משה וזהו בתי כהונה ולויה שהוא בחינת חכמה שהוא תפילין שבראש מיוכבד ומלכות ממרים שהוא מלכות בית דוד שהוא תפילין של יד:

פתח הרב עוד בסדר הנ"ל בפסוק

וראיתן על האבנים אם בן הוא וגו' סימן מסר להם זכר פניו למטה וגו' ע"ז הלצה לכאורה למה מסר להם סימן בודאי אח"כ יבינו מעצמם אבל הענין היא' שהעובד ה' באמת צריך שיהיו פניו למטה שיראה מה שלפניו ספחיות עצמו ולא יסתכל למעלה בגדולות ובנפלאות ממנו ויהיו עיניו למטה ולבו למעלה

פתח הרב בפסוק ויאמר ה' אל אצרים לך לך מארצך וגו'. אמת מארץ תצמח לצריך להמשיך עצמו למקור נשמתו כל חד לפוט דרגא דילי' וז"ש לך לך מארצך כלומר לך למקורך מארצך מכל הארציות שלך תבוא למקור נשמתך. וזהו ענה דודי ואמר לי קומי לך פי' חקים אותך להמשיך למקורך ברוב נעימות מתיקות שהיא רעיתי ולכי לך למקור נשמתך וזהו אמת מארץ תצמח למי שהולך אחר שכלית והכמות יותר מדרגא דילי' שהוא חכמתו מרובה ממעשיו זהו ותשלך אמת ארצה ר"ל: פתח הרב ואמר בסדר הנ"ל בפסוק חבט נא השמימה וספור הכוכבים שנתן הקב"ה לא"א פ"ה כל העולמות בידו שהוא ינהיגם כרצונו וזהו שאמר לו הקב"ה חבט נא השמימה כמו שתראה. וספור. ותאיר את הכוכבים:

פרשת שמות

תח חרב בפסוק ויהי כי יראו המילדות את אלהים ויעש להם בתים חנה להבין פשוטו של מקרא מה זה ויעש להם בתים ורשי' ז"ל פי' בתי כהונה ולויה מיוכבד. ומלכות ממרים. הנה כתיב אשר שם

אמרות מהורות

למטה ע"ז גזר פרעה אבל אם בת היא שפניה למעלה יחיה כי מה איכפת ליה מזה מצד שאינו עובד ה' באמת: וכן דרך עבדות ה' שצריך להיות בעלמא דאתגליא ואח"כ בעלמא דאתכסיא. כמבואר בזה"ק על יעקב אצ"ה שעבד ז' שנים ברחל שהיא עלמא דאתגליא ואח"כ בלאה שהיא עלמא דאתכסיא.

להבין הענין שהיה משה רבינו ע"ה כבד פה וכבד לשון הנה נמצא בכתבי האר"י ז"ל פס"ח מלשון פ"ה ס"ח ולהבין הענין שעכ"פ פסח חסר ה'. כתיב ביציאת מצרים ועברתי אני וכו' והוצאתי אתכם במורא גדול זו גילוי שכינה שכשהיו ישראל במצרים בגלות ורצה הקב"ה לזכות את ישראל שיכירו וידעו את ה' אלהי עולם לגאולם מתוך טפארתם ולהשרות את שכינתו בתוכם ועבר ה' בתוך מצרים הראה להם מזיו כבודו שהוא הבו"ע ה' הוה ויהיה וייראו ב"י את ה' במורא גדול מפחד והדר גאון עתה שהוא יראה אמיתית בביטול מציאות ממש זה גילוי שכינה עליהם עד שנתבטל מהם כח הדיבור זהו פס"ח פ"ה ס"ח חסר ה' מוצאות הפה. וע"ז סידר בעל הגדה חסל סידור פסח כהלכתו שהוא ח"ס למ"ד שהוא ח"ס פ"ה ומרע"ה היה כבד פה וכבד לשון שהיה חסר ממנו כח הדיבור מסני גדול בהירתו לא היה יכול להביא תוך הדיבור עד ששמע מפי הגבורה אנכי שכלל בתוכה כל התורה כולה רמ"ח מצות עשה ושס"ה מצות לא תעשה נגד אברי האדם ולכך נברא האדם לשמור ולעשות ולקיים את כל התורה וזו"ה כבד פה וכבד לשון אנכי שהיה חסר ממנו הדיבור עד ששמע אנכי ואנכי מפי הגבורה שמענום ואנכי ר"ת אנא נפשי כתבית יהבית אורייתא וקוב"ה כולא חר שהתורה בעצמה דיברה אנכי וזהו

בתוכה והיה חסר הדיבור ובדיבור אנכי נתרפא משה ממה שהיה כבד פה וכבד לשון וזהו ח"ס פ"ה לחוס על עולם הדיבור. ח"ס למ"ד שילמוד לחוס על עולם הדיבור ח"ס גימט' חיים שזהו חיים אמיתים באחדות הפשוט. גם ח"ס ואח"ד גימט' אנכי וז"ש כי חיים הם למוצאיהם למוצא בפייהם שימצא מפיו בתוך הדיבור שהעובד האמיתי שתוא רוצה לקרב את ישראל לאביהם שבשמים צריך לזכך עצמו באור בהירות ה' במורא גדול ויהיה דבוק במחשבתו עד שאינו יכול להביא לה' מוצאות הפה שזהו גילוי שכינה. ואח"כ מפני אור הגדול בא לידו בקיצא ובטילא כ"כ עד שנתמלא הכלי שאינו יכול לבוא לעולם הדיבור שהוא מלכות שזה הנחת העולם שיש דברים שנגמרים בעולמות העליונים במחשבה טובה וכשצריך להביא לתוך עולם המעשה צריך להליש בדיבורים כמ"ש בדבר ה' שמים נעשו שבדיבורים של הקב"ה נברא העולם וכן ממעשה חצדיקים נבראים שמים חדשים וזהו למוציא בפייהם שימצא בפיו דבר חדש שהוא בעצמו ישמע מה שמדבר ויבין מתוך דבורים שלו היוצאין מפיו זהו דרך שהצדיקים הרוצים ללמד את ישראל תורה שנקרא תורה. ותפלה נקרא מי שרוצה לעבוד את ה' ממטה למעלה שמדבר ומקשר א"ע ומזכך עם הדיבורים למעלה למעלה וזהו מ"ש פקוד פקדתי סימן מסר להם מי שיבוא לגאול אותם שיהיה פ"ה ק"ד שגשרף הפה שלו שיהיה כבד פה ודו"ק:

פרשת יתרו

וישמע יתרו, שיתר פרשה אחת בתורה. ולכאורה קשה הא כתיב עליו אין להוסיף. הכלל שכי"א צריך מקודם לשמוע בלבו כמאמר הלב שומע וזה לשמוע

אמרות מהורות

לאיש כפי מעשיו הטובים שהם כשרים והגונים וזהו ס' ור"ב חסד ואמת שרוצה להשיב לברואיו שיהיה הכל בדרך האמת ולא חסד חנם ודו"ק:

פרשת בהר

בפסוק בשנת היובל חזאת תשובו איש אל אחוזתו וכו'. הנה בכל אדם יש שפיפה ויובל היינו נסיונות שמנסין לכל אדם בכל פעם באיזה דבר לפעמים בשמיטת כספים כידוע לאדם ויובל הוא תעלומות לב שהוא למעלה מהשגה היא בחי' יובל כי הלב היא ליב נתיבות החכמה שיכול האדם להתבונן בדעת להתחזק א"ע כי החכמה עושה נתיב בלב כמאמר הפסוק ועץ החיים בתוך הגן כי החכמה שהיא מאירה בלב היא מחזיק הלב ובוחן הלב. אבל החכמה שאינה מאירה בלב היא חכמה חיצונית וכשהיא מאירה בלב עושה נתיבות. וכשבא לידו איזה נסיון ואיזה בחי' מחזיק עצמו בלבו ע"י החכמה נבחי' יובל מה שהוא למעלה מהשגה וכשבא לידו איזה בחי' או נסיון פתאום שלא יהיה באפשרות להתבונן שאין דעתו מיושבת עליו מזה יכול האדם להתבונן בעצמו באיזה אופן הוא מקושר אליו ית' ולמי הוא פונה בעת הזאת. וזהו בשנת היובל הזאת תשובו איש אל אחוזתו לשון אחוזת שלו לעולם וכשהוא אחוז בעת הזאת בקשר אמין וחזק אח"כ נעשה לו מות מסילות בלבבם לילך בנתיבות כאלה אפי' לעולם שכולו ארוך וזהו עולם"ך תראה בחיך. דהיינו לשון תעלומות שלך. ויש בזה כמה מדרגות עד אין קץ ולא כל אדם שוה בזה כי יש אדם שמנסין אותו נסיון גשמי שהיא מסירת גשש ממש ויש אדם שמנסין אותו בנסיון רוחני בדברים שבלב וכ"ל א"ע במס"נ

אמר אנכי וצריך האדם לשמוע זה בלבו ואח"כ בתורה וזהו שמים וכו'. וזהו וכל העם רואים את הקולות ואח"כ רואים את השמע דהיינו ראו בתורה מה ששמעו בלבם וזהו שמע ישראל וכו' וזהו פרשה שיתר בתורה שמרע"ה אמר ליתרו והודעת את חקי האלהים וכו' ואמר לו יתרו יתר פרשה אחת בתורה שזהו יתרון לפרש אח"כ דהיינו אח"כ דיבר אלהים וכו' כנ"ל. ואמר ואתה תחזה מכל העם כלומר העיקר שישמע כ"א בלבו אחת דהיינו שאחת יהיה מקודם מכל העם וכשישמע בלבו בודאי אני רואה אותה בתורה ונעשה יתר דהיינו שמה נעשה ברכתא דאורייתא וזהו תורה לשמה ועל אנכי אמרו חז"ל אנא נפשי כתבית יהבית כביכול נפשי כתבית בתורה יהבית לנשמות ישראל נמצא כשישמע בלבו אלהותו ית' הוא לבדו ובכוונה הוא עוסק בתורה. ע"ז הוא מביא ברכה בתורה ומאיר בתוכה וזהו תורה לשמה להאיר בתורה מה ששמע בלבו ואם באופן זה ובכוונה זאת הוא עוסק בתורה אח"כ התורה מאירה בלבו ודא קוב"ה ואורייתא וישראל כולם חד וזהו יתר פרשה אחת בתורה שנעשה ברכתא דאורייתא ואח"כ התורה מאירה בלבו והדברים עמוקים למבין ולפי הכנתי שתבנתי רשמתי לזכרון אבל חמה ברומי של עולם ודו"ק בהם היטב:

פרשת כי תשא

כי תשא. ורב חסד ואמת אם באמת היאך ורב חסד שהקב"ה עושה חסד חנם בכל דור ודור ותכלית הבריאה היו ישראל אשר בך אתפאר ותכלית בריאת האדם שלא תהיה נשמתו נזונית מנהמא וכסופא וזהו ולך ה' החסד כי

אמרות מהורות

זה יצחק ובוחן לבות זה יעקב שנסיונות שלהם היו בגשמיות אבל של יעקב היו בלב כנ"ל והוא ארומך ה' כי דליתג' היא לשון דלות שהיא למעלה מהדעת:

פרשת עקב

והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אותם. הנה התחלת עבדות ה' היא השמיעה כמ"ש לשמוע ללמוד וללמד לשמור. השמיעה קודם הלימוד הוא שבלבבו ישמע שהבב"ה אין סוף ואין יחיד כיחודו וברא את האדם ישר בצלם אלהים ברא אותו: והנה קוב"ה ואורייתא וישאל כולא חד שהוא דיבור אנכ"י אנא נפשי כתבית יהבית שהקב"ה כתב עצמו בתורה ויחייב לישראל שהכל אחד הוא ס' רבוא אותיות לתורה וס' רבוא גשמות לישראל. בראשית בשביל ראשית חיינו בשביל ישראל שנקראו ראשית סוף מעשה וראשון למחשבה שוהו תכלית בריאת העולמות בהשתלשלות ולבושים רבים שנתלבש בתורה ובגשמות ישראל שיהיו יכולים להשיג אלהותו ית' ע"י התורה ומצות ומבואר בזה"ק במוחא שריא ברכה בלבא שריא קדישא בריאה שריא יחודא. הברכה שמברכין קודם עשיית כל המצות היא השמיעה שיטעם איך שיש בורא אחד יחיד ומיוחד חיות כל העולמות המחיה את הכל דרך כלל ירגיל זה במוחו בהירות ה' המאיר לעולם כולו בטובו ואח"כ ממשיך עליו קדושתו ית"ש בעשיית המצות בכל אדם בפרט שהוא תרי"ג מצות נגד תרי"ג אברים שבאדם. והוא בלבא שריא קדושה. בריאה שהוא לשון ראה שריא יחודא ולכן נקראו המצות פקודין שהוא לשון פקדון שהקב"ה נתן עצמו בפקדון בתוך התורה שהיא אנכי והיה עקב

ישרים דרכי ה' וכל משפטיו ופקודיו לעשותם באהבה בכל אבריו ישמע מראש עד עקב. ושמרתם לשון המתנה כמו ואביו שמר את הדבר ויעשה בוריות מפני גודל התשוקה באהבת ה' ית"ש לעשות רצונו בלב שלם וימתין ויצפה על כל מצוה לומר מתי תבוא לידי מצוה זו ואקייסנה. ועשיתם אותם כמו ועשיתם אתם שיעשה את עצמו כשהוא דבוק בתורה ובמצות ובקוב"ה שהוא כולא חד ונעשה יחוד גמור ודו"ק: באופן אחר והיה עקב תשמעון כו'. כתיב בים דרך ושבי"ך במים רבים ועקבותיך לא נודעו דתנה ידוע מאמר הזוהר אנת חכים ולא בחכמה ידיעה שא"א להשיג חכמתו ית' אחר כל השתלשלות העולמות זהו ועקבותיך לא נודעו אפילו עקבותיך אין אנו יכולים להשיג כ"א מה שנתצמצם אורו בתורתו יכולים להשיג כפי מקור נשמתו. והוא במוחא שריא ברכה לשון בריכה שהיא מעין הגובע ממקור אין סוף ב"ה: שא"א להשיג אלהותו ית"ש והוא חל"א בגודלגלתא מלגיו ומלבר וגר: זהו שריא על מוחא ובתוך המוח נתצמצם באור תורתו להמשיך השפע במוחו ממקור הברכות להשיג אלהותו ית"ש ולעשות רצונו והוא בלבא שריא קדושה הוא לשון צמצום שצמצם לקבל אור חכמתו כפי מעשיו שלא יהיה חכמתו מרובה ממעשיו. והנה עיקר קבלת התורה שקבלו מהר סיני בלשון שמיעה כמו און ששמעה על הר סיני וכו' והיה עקב תשמעון את וכו' דכתיב ועקבותיך לא נודעו וע"י מעשה המצות שהוא און ששמעה יכולים לשמוע ולהבין ולהשיג אלהותו ית"ש מאור תורתו ית"ש שממשיך עליו ממקור נשמתו והוא ראה אנכ"י שיראה את אנכ"י שבתורה שהוא

אמרות מהורות

פרשת שופטים

בפסוק כי ימלא פמך דבר וכו' וקמת ועלית אל המקום אשר וכו'. ע"ד מאמר התנא אין לך דבר שאין לו מקום. ידוע כי באורייתא ברא קוב"ה עלמא ובאורייתא פתנהג עלמא, וכמו שהעולם נחלק לגבולים כך כביכול התורה נתחלקה לפרשיות. יש פרשיות גדולות וקטנות. והנה כל דבר ודבר מן התורה הוא שייך למקום בפני עצמו ויש לו מקומו חמיוחד לו לכך הוא באפשרי. שכאשר בא אדם לאיזה מקום נתגלו לו טעמי התורה מה שהיו נעלם פמנו מחמת שזה הדבר שייך למקום הזה והוא אין לך דבר שאין לו מקום. ובזה נזכר לפרש מ"י הפסוק כי ימלא ממך דבר שיתקשה לך איזה דבר בהתורה ואיך יודע באיזה מקום תמצאנה. הנה זאת העצה היעוצה לך וקמת ועלית אל המקום המיוחד שהוא ירושלים וידוע שהוא גקודה פנימית של כל העולם שם כלול כל טעמי התורה ודיבות ודו"ק:

פרשת נצבים

בפסוק לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמיענו אותו ונעשנה כו' כי קרוב אליך הדבר מאוד בסיך ובלבבך לעשותו. הנה כתיב בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם. הענין הוא ידוע כי בראש השנה נחתדש בריאת העולמות מחדש וכשברא הקב"ה את עולמו נמלך בגשמותיהם של צדיקים ר"ל מי שהוא בחי' צדיק ודבורו קדוש דבר ה' היוצא מסיני בורא שמים וכתוב מצורי כח עושי דברו עושים את הדיבור בסיך ובלבבך לעשותו ע"י הדיבורים היצאיי מפיו עושים אותו שיהיה כך

עמו בית ישראל כמאמר זוה"ק מלכות פה שהשכינה שירה בתוך פיו של אדם וכשמתהר עצמו לדבר בקדושה ובטהרה להסיר כל המקטריגים והמסכים המבדילים שמונעין את האדם מלדבר דיבורים באמת לפני השי"ת שהם מעיקין לשכינה השורה בתוך פיו של אדם והוא ושובר עול הגוים מעל צוארינו הן הם המקטריגים והמסכים שעל הקול ודבור של אדם מפני חטאיו והם מבדילים שאינו יכול להוציא דיבור קדוש מפיו. וכשהוא מתגבר על יצרו ושב אל ה' באמת ויועקו אל ה' צעק לבם אל ה' שכל צעקתו בלתי לה' לבדו שרוצה להתקרב אל ה' חי חתים אלהי אבותינו צעק יצעק אל ה' מעמקא דליבא בלי שום טעם ושכל רק למעלה מהשכל כי אם לה' כנ"ל זהו גבורי כח עושי דברו עושים את הדיבור מקדימין נעשה לנשמה לעשות את הדיבור. בסיך ובלבבך לעשותו לקבוע אותם בתוך לבבו כפ"ש אשרי אדם עוז לו כך כסילות בלבבם נעשה מסילה כבושה בתוך לבבו בל תט לבו לדבר רע רק לעשות רצון קונו. וכשזוכה אדם לזכך עצמו לדבר דיבור קדוש לפני ה' באמת אח"כ יכול לשמוע בקול דברו. וכמו שהאדם מזכך את עצמו בתשובה להסיר כל המקטריגים והמסכים המבדילים מדיבורים שלו. כן פביא גאלה לשכינה שמוסר כל הפעיקין לשכינה. ובדבר ה' היוצא מפיו שמים נעשו ממש בריאות העולמות מחדש ע"י וכמ"ש בשם אא"ז חב"ש"ט ז"ל נבנ"ש שאמר על ה' בא אתה וכל ביתך אל התיבה. דהיינו שיכנסו בתוך התיבה שיהא מדבר עם כל גופו ולבבו וטחשגתו והוא שאנו מהפלים אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך. כלומר שיתפתח את שפתיו מכל המקטריגים ושיכנסו בתוך דיבורו. שיגיד תהלת ה' והוא הרחיבי מקום אהלך יריעות משכנותיך שהוא יריעות השכינה

מה ולמלאות אותה וכיון ע"י תשובה כששב אל ה' באמת בכל לבו שהוא מקצה השמים ועד קצה השמים שצופק אל ה' בצפקה עד לב השמים שמים נקרא שכליים והוא בכל לבבו דורש ה' מקצה השמים ועד קצה השמים למעלה מן השכל. והוא אם יהי נדחק בקצה השמים משם יקבצך ה' אליהך ומשם יקחך. הנה הברית נקרא קצה השמים דאחיד בשמיא וארעא ומי שפוגם ח"ו לא יש נדח יותר מזה שפוגם במדה זה ונחרחק מה' ועכ"ז הקב"ה מבטחו כשישוב בתשובה שלימה משם ג"כ יקבצך ומשם יקחך מקצה השמים ועד קצה השמים. והנה ר"ה הוא יום בריאת העולם מחדש. וכמי מה שהאדם מקדש ומטהר עצמו שיהי דיבורו בקדושה ובטהרה מפיו ובלבו לעשות כן הוא ממשיך ע"צ שפע וברכה וחיים טובים על כל השנה ועל כב"ב ועל כל העולמות כלם שיתחדשו ע"י שהקב"ה נמלך בנשמתן של צדיקים. והוא ענין הנסירה שבר"ה הוא התחדשות ובריות מוחין חדשים. וא"א כי אם ע"י נסירה שהוא להסיר לבו מכל השכליים שהם ל"ב נתיבות החכמה המשפיע ללב והיא הדורמיטא ושצפק לבו אל ה' למעלה מן השכליים שהוא עושה דברו לעשות הדיבור מחדש ואח"כ לשמוע בקול דברו שהוא שמיעת קול שופר וכתקוע שופר תשמעו כמו שהוא תוקע כן ישמע כי ה' בקול שופר השי"ת שורה בקול שופר והוא לא בשמים הוא: השמות הקדושים אינם בשמים כמבואר בת"ז וז"ל פומי אפיך שמחן ואצבעוהי כתבין רזין שבכל תקיעה שהאדם עושה הוא מנענע כל העולמות העליונים ובדבר שהוא מדבר עושה רושם להביא שפע וברכה וחיים לכל העולם ע"כ לא בשמים הוא לאמר מ"י יעלה לגיו השמימ"ה ס"ת הו"ה וישמענו אותה ונעשנה כי קרוב אליך

דרוש על הגדה של פסח וענין הפירה

פתח הרב במאמר החכם. חכם מה הוא

אומר מה העדות וגו' אף אתה אמור כהלכות הפסח אין מפטירין וכו'. הנה הוא משולל הבנה על כינוי השאלה הזאת לחכם. ולא גודע ענין החכמה הצריך לזה לשאול לדעת טעם הדברים וסיבתן. גם התירוק על שאלתי ואף אתה אמור לו וגו' אין מפטירין אין לו הבנה ושייכות לשאלתי ולהבין זה נקדים לבאר ענין הספירה שציונו המלך ב"ה וב"ש לספור ספירת העומר ממחרת הפסח דווקא ולמה לא נספור תיכף מיום ראשון של פסח. גם ידוע קושיית המפרשים על מה שנאמר תספרו חמשים יום ובאמת אינם אלא מ"ט יום. אבל הענין הוא כך דהנה ידוע שעיקר הכוונה ותכלית של כל התורה כולה להשיג עצם אלהותו יתברך שמו ולהגיע אל ובו תדבק. והנה גלות מצרים שהיו ערום ועריה ונשתקעו במ"ט שערי טומאה. ואם היו נשתקעו עוד רגע אחת ח"ו לא יצאו משם לעולם. והתעורר עליהם האדון ה' צבאות ברחמיו וברוב חסדיו הגדיל ה' לעשות עמנו בסוד למעני אעשה בלי שום אתערותא דלתתא להתגוצף עליהם אור גילוי שכינתו יתעלה. והוא היה גאולתם בגשמיות וברוחניות ונפדו מבין הקליפות והשיגו וראו עצם כבוד אלהותו ית"ש כמ"ש ובמורא גדול זו גילוי שכינה. גם נאמר עד שנגלה עליהם ממ"ה הקב"ה ונאלם ונתדבקו בעצם אור אלהותו ית"ש בלי שום מסך המבדיל בפעם הזאת ברגע אחד בלי

הנה כתיב הכל רוצים ליראה את שמך. מה היא יראה קב"ה הכי אקרי שהוא מוחא דלבא שהכל היא אש ומים ורוח. אש היא הלב שהכל תלוי ברצון הלב כפי מה שהוא מושך עליו מה שהוא רצונו כפי השכל שמהיבו בגדלות ה' כן הוא נמשך אחר ה'. צמאה גמשי לאלהים לאל חי מתי אבוא ואראה פני אלהים שהוא השראת השכינה שבלבו ואתערותא בלבא כפי מה שהוא מעורר בלבו כן שורה עליו רוח ה'. הבל יוצא והבל נכנס יוצאין תרין ונכנסין תרין והוא סולם מוצב ארצת וראשו מגיע השמימה עולים ויורדים בו כן באה עליו הקדושה ואור ה' מאיר לו במוחא ולבא. והוא ד"ה ויהי"כ שבר"ה עולין תרין וביור"כ יורדין תרין. ועיקר התשובה שישוב אל ה' בכל לבו ונפשו אליו תאסוף וא"ל יתהלל חכם וכו' כ"א השכל וידוע אותי. והוא מצאוני השומרים שהם נטורי קרתא. ויש נטורי תרעא זה השער לה'. את שאהבה נפשי ראיתם כלומר ראיתם מה שאהבה תשוקת נפשי מה היא. שזה העיקר אם נפשי משתוקק בלתי לה' לבדו. וזה השבעתי אתכם בנות ירושלים שהם נשמות ישראל משביעכם אם תמצאו את דודי שהוא הקב"ה מה תגידו לו שחולת אהבה אני. מה שתכלית בריאות העולם היה בשביל ישראל אשר בך אתפאר אחר אשר ברא עולמות עליונים קדושים וטהורים מלאכים עירין קדישין גבוה מעל גבוה ואמרו מה אנש כי תזכרנו. וה' האמירך היום להיות לו לעם סגולה גוי קדוש מה תגידו לו ומה יתרון לאדם במה יתרצה עבד אל אדוניו את אשר בחר בו ה' והוא דודי צח ואדום ראשו כתם פז ידיו גלילי זהב וכו' זה עולמות עליונים ועכ"ז זה דודי זה רעי בנות ירושלים. ומפני מה וכו' לתשובה זה אנה הלך דוהך אגה פנה דורך ונבקשנו פמך שנמשכין אחר השי"ת בכל מקום ששורה

העצומה והנפלאה שהי' שם והוכרח להיות כך כנ"ל. ואחר שנאלצו משם חזר לדבר לדרך הטבע. והיא מחמת שהקב"ה אינו חפץ להחזיק טיבותא לנפשו וכביכול הוא רוצה להנות לב"א מיגיע כמו ע"י אתערותא דלתתא. ולכך שוב הסתיר והעלים א"ע מהם ויצונו לספור הספירה ללבן ולצהר ולזכך נפשם עד שיוכו למעמד ה"ס ופנים בפנים יראו את כבוד ה' שוב שנית כבראשונה. וזהו כוונת נומרו וספרתם לכך דייקא. היינו שתספרו זה ששייך לכם שיגיעתם בעצמיכם ותיינו ומהרת הפסח ורא מיום הראשון שזה א"א לכם לספור שהוא סוד עצמיות אלהותו ת"ש. והוא אשר לא יספור בסוד אנת זא חד ולא בחושבן ומה שנאמר תספרו חמשים יום הרי היא כאלו אמר תספרו יום חמשים היינו שזה יהי' כל כוונתם להאיר ולהזהיר בכל הדי' שבתות יום החמישים שהוא עצם אלהותו ית"ש והבין היטב כ"ז. ובוזה כוונת שאלת חכם כשהגיע לענין הפסח ומבין בחכמתו שהגיעו והשיגו תיכף לתכלית המבוקש ובו תדבק. ומה הם שוב העדות והחקים והמשפטים אשר צוה ה' וכו' כלומר למה הוצרך אח"כ להיות צמצום והעלף וליתן כל התורה כולה. גיון שכבר השיגו זה תיכף בעת צאתם ממצרים. וע"ז אף אתה אמור לו כהלכות הפסח היינו כדרך הפסח שפרשו דילוג שמורה על עליות המוחין שלא כסדר כידוע. אך אין מפטירין אחר הפסח היינו בזה אין נפטריין רק צריך להיות אפי"קו מ"ן. דהיינו להפיק אתערותא דלתתא כי בתחלה מח שזכו היה רק באתערותא דלעילא לבד. ואין כן כוונת הבריאה מחמת שהקב"ה אינו רוצה להחזיק טיבותא לנפשו כלל ודו"ק היטב:

דרוש על שיר השירים

פתח הרב ואמר במאמר חכם החכמים שהמע"ה מצאוני השומרי

אמרות מהורות

דרגין כי בצלם אלהים עשה את האדם ישר. וכל הנבראים אינם יכולים להשיג רק כפי מדרגתם. ואדם הוא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה בכל לבו דורש את ה' באשר הוא שם ואינו טהולל בחכמתו בכל אשר רואה ויודע ומבין באורות ה' עליונים מצוחצחים אין לו חפץ. כ"א בזאת השכל וידוע אותי לידע את ה' הגדול והנורא עמיקא וטמירא דקשר ומייחד כולא וממלא כל עלמין וכו' דא היא עיקר התשובה שלימתא. וזהו עיקר הנסירה לגסר עצמו מכל דבר שלא יהיה לו שום חפץ ורצון בהם ויחזור פניו אל ה' להיות נפשו צמא אליו י"ת מתי אבוא ואראה פניו שהוא בחי' פנים בפנים ודו"ק:

דרוש לשבת נחמו

פתח הרב בפסוק שבהפטרך של שבת הגדל על הר גבוה עלי לך מבשרת ציון הרימי בכח קולך מבשרת ירושלים הרימי אל תראי. הנה אמרו רז"ל גלו לבבל שכינה עמם גלו לעולם שכינה עמם ע"ה שכינה כביכול מתלבשת ומתצמצמת עם בני באשר הוא שם הכל כפי העת והזמן כמ"ש ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר בעת הגלות. ובגאולה כעצם השמים לטוהר. וזהו גלות השכינה שצריכה היא להלביש במלבושים עבים כפי השנת ישראל כפי מדרגתם ליתן להם חיות הקודש בכלל ובפרט עם כל אדם שהוא עולם קטן וקומה שלימה השכינה מתלבשת כפי שכלו ועבורתו והשגתו. וזה נקרא ציון לשון סימן שמסומן ממעל כפי מדרגת האדם בכל עת כן מאיר עליו זיו השכינה להחיותו וזה המחזיר שכינתו לציון. מכון כפי מעשה האדם. וכשאדם מטיב מעשהו באהבתו ויראתו ועשיית מצותיו ותורתו ועבודתו נתעלה למעלה השכינה ג"כ שאינה

אמרות מהורות

ג"ר ליוצרו. ודודי לי הקב"ה משרה שכינתו בתוכו ורצון יראיו יעשה עושי רצונו לשמוע בקול דברו. וזהו רצון אותיות נוצ"ר ואותיות צנו"ר שמהרצון נוצ"ר חסד ועושה צנו"ר להמשיך שפע וברכה לכל העולם. וס"ת ד' יודין ה' מעון אתה היית לנו בכל דור ודור. תשב אנוש עד דכ"ה דיר"ה לריים אשה שמרחיבין דעתו של אדם. דירה נאה בלבו כלים נאים באברים דליה אשה יראת ה' בנשמתו. וזהו ימירצון שהקב"ה מעורר רצון בלבבות ישראל בימים אלו לעשות רצון שהוא נוצ"ר חסד חס"ד גימ' חיים וגימ' אל"ף עם הכולל שמעורר י"ג מקורין דרחמי. ובראשי חדשיכ"ם שאתם מתחנשין כל הראשין רצון יראיו יעשה היראים עושים הרצון כפי מה שמעוררין הרצון בלבבם כן נתעורר הרצון העליון מקורין דרחמי. פותח את ידך ומשביע "לכל" ח"י רצון ר"ת רח"ל. והוא משביע הרצון שיהא שבע בזה הרצון לעשות רצון קונו ואין לו חפץ בשום רצון אחר. אשרי אדם עוז לו בך נטילות בלבבם ודו"ק היטב:

דרוש לראש השנה

פתח הרב בפי יתרו בפסוק ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי. זה רמז על תקיעות שופר שהם חנונות של ברכות כהנים ג' יודין יברכך יא"ר יש"א. ומבואר בזה"ק יברך ה' במוחא וגו' שריא ברכה ובלבא שריא קדושה ובריאה שריא יחודא. ופנין של תקיעות שופר לשוב אל ה' נפשו אליו תאסוף למקור חוצבו המח' אותו. וכשמשתה ומקדש לבבו אל ה' באמת. במוחא שריא ברכת שיאיר ה' פניו אליו ונגלה כבוד ה'. ובריאה שריא יחודא שהריאה כנשר יפרשו כנפיו צד ימין ושמאל על כנפיים ידאח לרדוף אחר ה' וחפצו וישעו ומגמתו ורצונו לעשות רצון

מבשרת ציון ויהיה עליה השכינה וכי פת שברא הקב"ה לא ברא אלא לכבודו דצח"ם ובכ"ד יש בחיות מנת"א ובכל מיני מאכל יש ג"כ כנ"ל ואינו מושג רק הטעמים שהוא הטעם שכמאל והשאר אינו מושג. ותנה כשהאדם חולה ר"ל הוא מחגשם יותר ואינו מרגיש הטעם ג"כ ובאותו זמן אכילתו וחיותו מדברים רעים ומרים ואינו בנמצא כ"כ כ"א במדינות רחוקות. זהו ירידה וגלות. והקב"ה רופא כל בשר ומפליא לעשות שהוא הקוצי של יו"ד שאינו מושג וצריך האדם להחזיק באמונתו ויראתו בלתי לה' לבדו. וזה נקרא ירושלים יר"א של"ם שיהיה לו שלימות ביראה שלא יראה משום דבר כ"א מפני הקב"ה מפני חזק אמונתו בחי' המחיה את הכל וממשיך עליו מקיפים מאתו ית"ש וזהו רפואתו. כי החולה הוא שחר צלו מעליו שהוא המקיפין וצריך באמונתו יחיה. באמונתו יחיה א"ע לבוא לירושלים שהוא חכמה כ"ח מ"ה שבכ"ח אתון שהוא קוצי של יו"ד. וזהו הרימי בכח קולך שהיא מ"ה שבכ"ח אתון מבשרת ירושלים שהיא יר"א של"ם הרימי אל תראי כלומר שאינו מתירא משום דבר כי ה' אתו ומושל בכל הוא ודו"ק:

דרוש לר"ח אלול

פתח הרב ואמר ראשי חדשים לעמך נתת. ר"ת רחל שהיא השראת שכינה והתחדשות המוחין לישראל לעמך נתת שישראל עלו במחשבה סוף מעשה וראשון למחשבה. חרש אלול הוא ימי רצון וימי תשובה ר"ת אנ"י לדודי ודודי ל"י ס"ת ד' יודין שכל בריאות העולם היה רק רצונו ית"ש כשעלה ברצונו וברא האדם ישר שיעשה כרצונו בלתי לה' לבדו כל תשוקתו וחפצו וישעו ומגמתו ורצונו לעשות רצון

אמרות טהורות

את כל מצות ה' שהוא ה' השרוי בתוכו שהוא התפשטות אלהותו ממקור חוצבתו ומצמצם שכינתו לשכון בין ב' בדי ארון, וכן הוא שוכן בתוך נשמות ולבבות ישראל. במחשבה טובה ובלב טהור השי"ת שורה בתוכו כי זה היה תכלית צריאות העולם כך עלה ברצונו וכשיזכיר בכל מצוה את ה' שיש ממש חלק אלוה ממעל, שמצמצם ושרוי בתוכו לאור באור התורה לגר מצוה נשמות ישראל ועשיתם אותם מקיימין את בריאות העולם כדכתיב אם לא בריתי יומם ולילה וכו', והנה ר"ה ויו"כ המה ג"כ ב' כורסיין, ר"ה היא כורסייא דיעקב תרועה תו"ה ע' אלפין שהיא תקיעות שו"ר ש"ו ס"ר שהוא המתקת הדינים ויו"כ היא כורסייא דדוד כ"י פ"ר. וזהו שאנו מתפללין ה' תפילות ביו"כ אשר בחינות נפש עולה עד בחי' יהירה וזהו התשובה ועליות השכינה, ומתייחד כורסייא דיעקב עם כורסייא דדוד וזהו מנצפ"ך צופים אמרום מי שיכול לראות באור תורה ממקור חוצבתו למעלה בחי' נפש עד בחי' יחודה וכורסייא דדוד עד כורסייא דיעקב שיתקשר ויתייחד כולא ע"י. וזהו תשובה שלימה וגדולה תשובה שמגיע עד כה"כ ששם נשמות ישראל חצובין ומתקשר ומתייחד כולא אורייא וקוב"ה וישראל כולא חד:

ליום כפור

פתח הרב מאמר וזה"ק אגו"ז בגימ' טוב מוחא דאגוז טוב הגנוז וצריך לשבר הקליפות הסובבים ובמה משברים בשיניים או בידים וזהו ברית המעור וברית הלשון שאריך להסיר הערלה ושיתראה טוב הגנוז יכל הדברים שמונעים לאדם, זה גיצוצות השכינה שנתלכשה במלבושים ובדברים בטילים וצריך להוציא יקר מוצל שהדבורים רודפים אחר האדם שיעלה אותם ולבררם מתוך פסולת וזהו כשדבק

כ"א בדעת והשכל, שבאנו ישמע ובלבבו יבין מה שמדבר ואפילו בדברי חול ואח"כ יכול לדבר אפילו בדברי תורה ותפלה. וזהו שבעת ימים קודם יו"כ מפרישין כ"ג מביתו ללשכת פלהדרין שביוה"כ יש עליו לדבר בה' קולות ובה' תפלות עד עולם המחשבה ומתחלה קודם יוה"כ צריך שיעלה כל הדיבורים שהוא לשכת פלהדרין ולבררם ומפרישין כתן אחר תחתיו שלא יתמשך וישאר בחושך בדברים גשמיים הנפרדים וכשהוא מבררם בדעת ובשכל אח"כ ביו"כ מעלה עולם הדיבור לעולם המחשבה וזהו שלא יהי דבורך של שבת כדבורך של חול כמאחז"ל מתנה טובה שלי בבית גנזי ושבתי שמהואני רוצה ליתנה לישראל שזהו מתנת קדושת שבת שחלה על האדם מלמעלה נתקדש הגוף וכל איבריו וה' מוצאות הפה ומדבר בקדושה שכימות החול נקרא בירורים מלמטה למעלה שמברר הדיבור, וביום השבת כמו הבירורים שכימות החול יתקדש דיבורו כפי ההכנה כן חלה עליו קדושת שבת שיהיה דיבורו קודש נותנים לו במתנה מלמעלה, וכל אדם צריך שיהיה לו אות ברית ואות שבת, ובשבת יש שני האותיות זכור ושמו"ר ולכן מילה לשמונה ימים שיעבור עליו השבת שהיא זכור ושמו"ר ודו"ק:

פתח הרב במסכת יומא פרק' משנת א' שני שעירי יוה"כ מצותן שיהיו שוין במראה ובקומה ובדמי' ומה שאומרים ביו"כ עד שלא נוצרתי כו' הרי אני לפניך ככלי מלא בושע וכלימה הנה אמרו"ל ביישנים רחמנים גומלי חסדים ומי שאין בו מדות הללו בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני, לא מפני שהוא גדול שבהרי"ט ירד עליו ה' אלא מפני שהוא קטן שבהרי"ט ולזה תקנו קודם כל תפלה לאמך מי אנכי שאעמוד להתפלל לפני מלך גדול וגורא שמדות הבושה הוא הכנה להשראת השכינה ודרדו הלצה, אומרים ריישנים

אמרות טהורות

לכן מי שאין בו מדות הללו לא היה על ה"ס. והענין י"ג מדות מי אל כמון נושא עון שאנו משבחים להקב"ה גדולתו שהוא נושא עון שיכול הוא לישא עון. שבאמת אדם השב בתשובה שלימה לשוב אל ה' באמת בכל לבבו ויודע שהעונות געשים מסכים המבדילים להם כמשא כבד שאינו מניחו לקום ראש כמ"ש כמשא כבד יכבדו ממני ומבין ורואה כובד העון ממש שאינו יכול לסבול לישא עון כ"א הקב"ה נושא עון הבא לטור מסייעין לו ועובר על פשע הוא מלשון ורוח עברה ותטהרם, ורוח ה' מסהר ומנקה מכל כתמי העון שלא ישאר רושם כלל וזהו ענין ר"ה ויוה"כ שבר"ה נושא עון באתערותא דלתתא בתשובה ובתקיעות שופר, נושא העון י"א נושא, וי"א כובש ושניהם אמת, שבעונות האדם געשים מסכים מבדילין בינו לבין קונו ואין השכינה יכולה לשרות בנשמתו ובלבבו ומה נעשה מציקים לשכינה גם כן, וכשמסיר האדם המסכים המבדילין בשובו אל ה' באמת קורע הוא כל המסכים שהוא אורר זרוע צדיק ס"ת קר"ע שקורע כל המסכים ומאירים הש"ע נהורין וזהו נושא עון וביוה"כ עובר על פשע רוח עברה ותטהרם מכל טומאותם שהוא אור גדול המאיר ובא ביוה"כ מקדושת היום וטהרתם מכל טומאותם בה' ענויים וה' תפלות שיהיה עליו לגר"ע ח"י שמאיר בתוכם ה' אלמין שבבריות העולם שבה' פעמים אורר שבבריות העולם וכיארם אגו"ז הבעש"ט ו"ל שיש ה' אלמין בשירת הים אמ"ר או"י ארדו"ף אשיג אהל"ק וה' אלמין שבה' פעמים אורר במעשה בראשית לזה ה' אלמין ולזה ה' אלמין ואחד הם, אלמין לשון לימוד שגם הם יאירו ומאירים בזוכה ומתמתקים, ישוב ירחמנו שירחם אותנו ליתן רחמים בלבנו לרחם על השכינה להסיר המעיקין המבדילין ממנה שיהיה נכח"כ והארץ יאירה מכבודה

בלתי לה' לבדו כי זה כל האדם יכבוש עונותינו שיכבשם וישברם לגמרי ותשליך בסצולות ים כל חטאתם שלא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב לעולם וזהו וקראתם דרור בארץ בכל הארציות שלך שלא יהיה משיעבוד לשום דבר ושבחתם איש אל אחוזתו לשוב למקור חיות העולמות למקום אחוזתו וחצובות נשמתו, וזהו גם צפור מצאה בית ודרור קן לה שהוא בחכמה יבנה בית שבדבר חכמה יכולים לבנות בית ודרור שהוא עלמא דחירות קן לה אין יכולים לעשות כמו קן שהיא כלי שיהיה יכול להיות השראת השכינה מאין סוף ועד אין תכלית, וברצות ה' בבית משיחנו ב"ב אז יבנה בנין שלם ומלאה הארץ דעה את ה' וזהו מושיבי עקרת הבית שנעשה קן לעקרת הבית אם הבנים שמחה הללויה בצאת ישראל ממצרים שהיא בחי' יצ"מ שיצאו לחירות שזהו אנכי אשר הוצאתיך מאמ"ץ שהוא אשרי אדם עוז לו בן מסילות בלבבם עיב י בעיך הבכה מעין שיחיהו גם ברכות יענה מורה וזהו אל יתהלל חכם, בחכמתו כן' כ"א בזאת כו' השכל ויודע אותי וזהו נכספה וגם כלתה נפשי להצרות ה' שאין חפצו ורצונו לילך בגדולות ובנעלאו ממני רק כלתה נפשי להיות עכ"פ בחצרות ה' אפי' שלא לכנס לסנים לבית וזהו הרי אני לפניך ככלי מלא בושע וכלימה שהוא מלא בושע וכלימה ונעשה כלי לקבל את האור כי טוב וזהו כי קרוב אליך הדבר מאוד בפניך ובלבבך לעשותו כי לא בשמים היא כ"א ביד האדם שנברא בצלם אלהים בפיו ובלבבו לעשותו, ותגזור אומר ויקם לך שבאמרי פיו נקדעו כל המסכים כשפיו ולבו שוים שכינה מדברת מתוך גרונו שהלב הוא הבל שהנפש מושך אליו רוח שהוא הרבין שבלב וזהו פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון שהקב"ה ממלא רצון האדם שהוא הרצון האמיתי שהוא

אמרות מהורות

בקול ודיבור בה' מוצאות הפה שהם אותיות מנצפ"ך וזהו לשון של זהירות שהיו קושרים בהיכל ועל שער המשתלח והיה מלבין שנאמר אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו ואם יאדימו כתולע כצמר יהיו. שיהיה דבורו קדוש וזוזהיר לשון של זהירות שהיו קושרין בהיכל שהיא חלב ומלכות פה שהיא השראת השכינה שבפיו ובזה הוא מסיר כל המעיקין לשכינה ויוצא לחירות והיה מלבין פה שהדיבור יהי' כולו לב מעומקא דליבא ועיי' שער המשתלח זה בכל עשיות הגשמיות והנאות עוה"ז הכל יתצרמו ויתלבנו וגם הדוגיות נעשו כשגגות וכזכיות שמביא הארה בכ"מ וקראתם דרור בארץ שינקו ויטהר לבבו מכל חטא ופשע לבב ישוב לכסלה לעולם שכבר נמאס אצלו הדבר וזהו ועובר על פשע שיעבור על הפשע באותו מקום ובאותו מעשה ונבזה בעיניו וזהו ולא יעלה על לב לעולם שהיא השכינה תסיר כל המעיקין מפנה ויכול לבטל ולשבר כל כח התלאות אפילו מהגזל בסוד ומלכותו בכל משלה וזהו בחי' יוה"כ"פ שהוא עובר על פשע ורוח עברה ותטהרם בחי' דרור והארה גדולה מאין סוף ועד אין תכלית בקול ודיבור בזה תפלות שבאים לבחי' יהודה שהיא היהוד הגמור שה' פעמים אור מאירים בה' גוונים אור' שהיא התאה כי שם לא יש גוון כלל לא חורר ולא אוכם וזהו עליית השכינה ביה"כ שנתעלו מאיליה בפי שום עשיה מתחתונים שהזמן גורם הארה גדולה. וזהו תתן אמת לעקב שהיא בחי' אמת כי יעקב בחר לו יה שהוא בחר לו י"ה המנוחה כל היות להיות סולם מוצב ארצה שיהיה מלאה הארץ כבוד ה' שזהו תכלית בריאות האדם ישראל אשר בך אתפאר כמ"ש

לקוטי מאמרים מהרב זי"ע ועכ"ש

פתח הרב בס' וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך למודי ה' לשון מד"ה כמו שהוא מודך השי"ת בלבו כן מודדים לו לעשון רצונו רצון יראיו יעשה וכפי שהוא מכניס אמונתו ית' בלבו והנה הקב"ה ממלא כל עלמין ואסתר כל עלמין ובתוך כל עלמין ואינו מוגבל כי הוא מגביל כל דבר חכים ולא בחכמה ידיעה מבין ולא בבינה ידיעה וכ"ש שאר מדות גדולה וגבורה כ"א באמונה מגבילים אותו ואמונתך סביבותיך שבאמונה חזקה מגבילים אותו לעשות רצון יראיו ורב שלום בניך רב השלום שאין שלום כמוהו ובניך ניתן ביד בניך ודו"ק.

פתח הרב במאמר אליהו טס בארבע. דהנה יש ד' יסודות ככ"ד והגשה היא הנצוצות קדושות וא' הוא המחבר אלוהו של עולם והנה יש בד' רוחות העולם ג"כ ד' יסודות ושמים וארץ שהוא ו"ה ואליהו המחבר שנמצא בשמים אית מהברית דאחיד בשמיא וארעא ודו"ק.

פתח עוד במאמר איש דורות שנים עשר ראו עיניו. הוא אליהו ז"ל. והנה מבואר בזה"ק לית אפשרותא בני צדיקייא דבכל דור ודור כדרא דאדם קדמאא ואליהו ז"ל ראה בעין טובה על כל הדורות דו"ר שנים עשר כמו השבטים למד זכות על של ישראל על כל הדורות וזהו גש ויכסר על בני ישראל ודו"ק.

מאמר ענין ברית מילה וסיום מסכת שהם חד

הנה ידוע כל מה שברא הקב"ה הכל דיוקנא דאדם בכלל ובפרט. והתורה בכלל קומה שלימה ובראית בר' מהמ

אמרות מהורות

לאכול בתרומתן עד סוף וכו'. מקשה בנמ" תנא אהיכא קאי ומתוך תנא אקרא קאי דכתיב בשכבך ובקימך. דהענין של ק"ש להמשיך יחודו בעולם ולידע שהוא אחד ואין יחיד כיחודו כי הוא ממלא כל עלמין ואסתר כ"ע וכו'. ומקשה בגמ' תנא אהיכא קאי דקתני מאימתי קורין אחישמע בערבית והיאך אפשר להמשיך יחודו בערב שהוא עת שינה והסתלקות המוחין כידוע. ומתוך תנא אקרא קאי דכתיב בשכבך ובקימך דכתיב והי ערב והי בוקר יום אחר ערב ובוקר הכל אחד אור אחד שהאור א"ס ב"ה המקיף כל העולם ובהשתלשלות העולמות עד נקודה אחרונה שם יותר קרוב לאור א"ס שבתוך כל עלמין ויתרון אור מן החושך. וזהו שאמרו רז"ל בט' באב נולד מנחם. שזהו היום היא נקודה אחרונה בחי' גיד הנשה והסתלקות המוחין לגמרי ובאותו היום נולד מנחם אור הגדול. כשבא לקץ האחרון הוא בא לאור הגדול לכן ק"ש ובשכבך ובקימך משעת צ"ה שהוא טהר יומא ואדכי שמשא ואח"כ ביאת אורו שהוא טהר גברא ודו"ק.

פתח עוד מאמר נמליכו וניחדה. הוא מלשון ומלכותו בכל משלה שכ"ד שבעולם דצו"ם צריכים שיהיה להם עליה עיי' האדם. ולכן כשהאדם חולה ר"ל וצריך לרפואות ממיני עשבים שהוא צומח ושאר דברים. צריך להאמין באמונה שלימה שלקחת הרפואות היא רק בכדי שיהיה להם עליה עיי' לקיחה זו. ובאמת שהקב"ה יכול לרפאות כל חולה בלא זה. וזהו וניחדו שהוא יחוד גמור שאין יחיד כיחודו וא"צ לשום דבר ומחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית ובידו נפש כל חי. וכל מה שברא הקב"ה לא ברא אלא לכבודו כל הענין רפואות וחכמות חלוציות שיהיה להם עליה עיי' האדם בעת שצריך דבר ויעלה אותו באמונתו ביחוד ודו"ק.

מאמר ע"ד הלצה בגמ' כגון אנן דשכיח לו בשרא וחמרא בכל יום במה

והתורה מתחלת בראשית ומסיימת ישראל זהו שאמרו רז"ל בשביל ישראל שנקראו ראשית סוף מעשה במחשבה תחלה והתחלה והסוף זהו כל התורה כולה. וכן סיום מסכת שאומרים הדרן עלך לחבר הסוף גם ההתחלה וכל המסכתא נכלל בזה וזהו כמו ברית מילה שהוא סיומא דגופא וחזא היסוד שכל הגוף נכלל בו וההולדה נמשך מהמוח עד היסוד ודו"ק.

אמר ריב"ז עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות שנאמר להנחיל אוהבי י"ש ואוצרותיהם אמלא מה זה כפל לשון לכל צדיק וצדיק. אך הנה יש ב' מיני צדיקים אחד העושה מאהב"ה ואחד העובד מירא"ה ושניהם צדיקים בכל מעשיהם. והנה מן הנכון שיהי' בכל אדם שניהם יחד אהבה ויראה דעיקר העבודה באתערותא דלתתא מה שהאדם ממשיך עליו. ואדם שעיקר עבודתו ביראה הקב"ה גותן אהבה מתנת חנם. וכן העובד מאהבה שזה מדרגה גדולה עכ"ז מהמת שממשיך עליו תמיד אהבת ה' וזהו עסקו ועבודתו יכול להיות שלא יהי' לו כ"כ יראה חזקה בכל עת והקב"ה גותן לו היראה בבתנה. וזה עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות לשון יובילו שי למורא שנאמר להנחיל אוהבי י"ש העובד מאהב"ה י"ש ר"ת יר"א שמי"ם. ואוצרותיהם אמלא העובד מיראה הנקרא אוצר אמלא שיהי' של"ם ג"כ באהבה זהו נחלה מאתו ית"ש. וזהו מאמר רז"ל לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום שנאמר ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום. הנה זהו ב' מיני צדיקים שכ"א נכוה מתוסתו של חבירו עכ"ז הקב"ה עושה שלום ה' עוז לעמו יתן שהקב"ה צוורו לזה בנחלה שמנחיל לזה אהב"ה ולזה ירא"ה אם כן הקב"ה עושה שלום ביניהם ונעשה כלי מחזיק ברכה ודו"ק.

פתח דבר רמח"מ ררכות מאימתי קורין

אמרות טהורות

בתענוגים בכל יום במה נתרץ אותם ליום הדין והתירוצ' הוא בשבתא דהיינו עם השבת אנו מתרצים זה. כי בשבת מצוה לענגו בבשרא וחמרא וידוע כי שינוי ווסת תחילת חולי מעיים לכך צריך להתנהג גם בחול בבשרא וחמרא שלא יהיה שינוי ווסת ויהי' עונג שלם. וגם מרומז בו שע"י שבת מעלין המזון של כל ימי השבוע כידוע ודו"ק.

מאמר בגמ' מן שית מילי אתעתר ר"ע. כתיב בראשית בראשית שית לשון אבן שתייה שממנו הושתית עלמא והוא משקה את כל העולם והורק השפעה ע"י בכל העולם. ישראל עלו במחשבה תחילה ובשבים נברא העולם. ומשחרב ב"ה וגלו ישראל גלתה שכינה עמדם. ועם צנורות השפע לבין האומות וכתוב אדם ולא עכו"ם. וכשהאדם הישראלי מתנהג ע"י התורה ומעשה המצות מוציא הנ"ק שבתוך העכו"ם שהיא השכינה ושפע וברכה וזה

שהיה ר"ע צדיק הדור כן שית מילי שהקשה דיבורים שלו בדעת ה' להוציא יקר מזהל ולהביא כל השפעות שפע וברכה שיהיה ע"י להוציא מיד האומות. מזה נתעשר ר"ע וזהו מאול"י דספינתא הוא הגוף ואול"י נשמתא כמה שנמשך נשמתו הקדושה בתוך הגוף נתקדשו כל אבריו להמשיך שפע וברכה להשקות כל העולם ע"י. ומגידא שהוא אגוז לשבר כל הקליפות להוציא מהא דאגוזא. ושלו"ם בר קטיעא שהוא אליהו ז"ל דכתיב הנני נתן לו את בריתי שלום וא"י קטיעא ושלום וברכה וחיים טובים ארוכים לנו ולכל ישראל עד ביאת הגואל במהרה בימינו אמן.

פתח הרב בפסוק והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל: ואמרו ר"ל וכי ידיו של משה עושות מלחמה וכו'. צריכים בתענוגים בכל יום במה נתרץ אותם ליום הדין והתירוצ' הוא בשבתא דהיינו עם השבת אנו מתרצים זה. כי בשבת מצוה לענגו בבשרא וחמרא וידוע כי שינוי ווסת תחילת חולי מעיים לכך צריך להתנהג גם בחול בבשרא וחמרא שלא יהיה שינוי ווסת ויהי' עונג שלם. וגם מרומז בו שע"י שבת מעלין המזון של כל ימי השבוע כידוע ודו"ק.

מאמר בגמ' מן שית מילי אתעתר ר"ע. כתיב בראשית בראשית שית לשון אבן שתייה שממנו הושתית עלמא והוא משקה את כל העולם והורק השפעה ע"י בכל העולם. ישראל עלו במחשבה תחילה ובשבים נברא העולם. ומשחרב ב"ה וגלו ישראל גלתה שכינה עמדם. ועם צנורות השפע לבין האומות וכתוב אדם ולא עכו"ם. וכשהאדם הישראלי מתנהג ע"י התורה ומעשה המצות מוציא הנ"ק שבתוך העכו"ם שהיא השכינה ושפע וברכה וזה שהיה ר"ע צדיק הדור כן שית מילי שהקשה דיבורים שלו בדעת ה' להוציא יקר מזהל ולהביא כל השפעות שפע וברכה שיהיה ע"י להוציא מיד האומות. מזה נתעשר ר"ע וזהו מאול"י דספינתא הוא הגוף ואול"י נשמתא כמה שנמשך נשמתו הקדושה בתוך הגוף נתקדשו כל אבריו להמשיך שפע וברכה להשקות כל העולם ע"י. ומגידא שהוא אגוז לשבר כל הקליפות להוציא מהא דאגוזא. ושלו"ם בר קטיעא שהוא אליהו ז"ל דכתיב הנני נתן לו את בריתי שלום וא"י קטיעא ושלום וברכה וחיים טובים ארוכים לנו ולכל ישראל עד ביאת הגואל במהרה בימינו אמן.

תם ונשלם השיר והשבת למלך העולם. מעתה ועד עולם

אור מרדכי

הן הנה אמרות טהורות מאמרים קדושים מפי רבינו הקדוש צדיק יסוד עולם פאר הדור רבן של ישראל מרן **מרדכי מנאדבורנא** זצלה"ה ז"ע. (מלוקט מאת ספר הק' מאמר מרדכי)

בראשית ברא ברא הוא אותיות "אבר" לרמוז שבראשית כל. צריך האדם לתקן את האבר היינו החותם הקדוש. כי לא יוכל לבא לשלימות התורה וסודותיה עד שישמור בריתו בטהרה.

ע"כ יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק וגו' נראה שבזה ירמוז מוסר השכל לאיש הישראלי שלא ילך אחר תאות נפשו נפש הבהמיות רק יהי' תמיד ידיו ולבו לאל אמונה בדביקות התורה הקדושה. וזהו על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו" פי' שיעזוב תאות הגשמיות שיש בו מצד אב ואם. ודבק באשתו היינו שידבק בהתורה הק' המכונה בשם אשה. ואז והיו לבשר אחד שגם הגוף הגשמי יתעלה ויהי' לאחד עם הנשמה הק'.

ויאמר אלקים לנח קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם וגו' פי' כי נודע בסוד הדיבור אשר כל עבודת האדם בפרט בדברים הגשמיים הוא להעלות הניצוצות הקדושות ולברר הטוב מהרע עד ביאת משיח צדקנו שאז יתפרדו כל פועלי און ויתבטלו בחינת הרע לגמרי וזה על ידי שעושה דברים הגשמיים בקדושה. ולהיפך ח"ו אזי עוד הגשמיות חומסות ממנו הניצוצות הק' שיש בו בסוד גזול אביו ואמו וגו' וכמ"ש באוה"ה הק' פ' ויקרא וזהו כי מלאה הארץ ר"ל הארציות מלאה חמס מפניהם. ואמר השי"ת והנני משחיתם אותיות משיח ת"ם פי' שימשוך להם בחינה אשר תקי' בביאת משיח צדקנו שאז יתמו חטאים ויתעלה כל הבחינות הטוב.

ויאמר ד' אל אברהם לך לך גו' נ"ל על דרך רמז. הקב"ה אומר אל הנשמה הקדושה שנקראת אברהם לך לך מארצך פי' מתאות הגשמיות. וממולדתך מרומז על תאות המשגל. ומבית אביך פי' הבא מפאת אביו ואמו ע"ד הן בעון חוללתי (תהלים נ"א) אל הארץ אשר אראך מרומז אל הארץ העליונה ואעשך לגוי גדול "לגוי" בגימטריא מ"ט פי' שע"י תוכה למ"ט שערי בינה. יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם פי' האיך יכולין להמשיך ולקבל החסדים המרומזים במים. ע"י ורחצו רגליכם היינו שכל אחד ירחץ מהרגילות שלו שהיה רגיל לעשות דברים הגשמיים שלא לש"ש ואיך יוכל לבא לזה ע"י והשענו תחת העץ פי' להסתופף בצל צדיקי הדור ויזכה לטהר נפשו ולקבל מימי החסדים. ותמת שרה בקרית ארבע הוא חברון בארץ כנען. י"ל ותמת שרה היינו שהי' לה מס"נ על קדושת השם "בקרית ארבע" היינו בעת קריאת שמע ד' פעמים ביום והם שתיים שחרית אחת קידם הקרבנות ואחת ביוצר אור ושתיים בלילה אחת בערבית ואחת על מיטתו כמבואר בפרי עץ חיים. הוא חברון. חברון הוא לשון חיבור היינו ע"י שמחבר ומדבק עצמו ונשמתו להשי"ת והאיך יכול האדם לזכות לדביקות השם ולמ"נ על קדישת השם כזה בארץ כנען היינו ע"י מידות השפלות שמרומז בארץ כנען כידוע.

ויאמר ד' לה וגו' ורב יעבד צעיר. פי' מי שהו רוצה להיות גדול בתורה ומעשים טובים יתחיל ללמוד ולעבוד השי"ת בילדותו בעודו צעיר בשנים. וידר יעקב וגו' ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש. קשה הלא ידוע לכל כי הלחם הוא לאכול והבגד הוא ללבוש. ונ"ל לפרש ונתן לי לחם לעצמו ולאכל" גם לאחרים וכן בגד לעצמו וללבוש" גם את אחרים.

קטנתי מכל החסדים וגו' הנה ע"י מצות הצדקה והחסד יזכה האדם להיות

אלה תולדות יעקב יוסף וגו' ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם פי' יוסף הצדיק הביא והעלה כל הפגמיות וכל עניני הרע שבהם אל אביהם שבשמים. ויוסף הוא השליט וגו' הוא המשביר לכל עם הארץ פי' הוא יוסף ששובר את לבם של עם הארץ אל אביהם שבשמים.

ואמרתם אנשי מקנה היו עבדיך, פי' שרוצים לקנות שלימות לפני הקב"ה. ויאמר בילדכם את העבריות וגו' יש לרמוז דקאי על צדיקי הדור שהם מורים לבני ישראל הדרך ילכו בה וע"ד כאלו ילדו, וראיתם על האבנים פי' שיסתכלו ויבינו בתואר כל אדם אם בן הוא שסובר בדעתו שבא למדרגות בן וכבר השלים נפשו, והמיתן אותו פי' הצדיק יראה לימות ולבטל ממנו הדעה הנפסדת הזאת וידע אשר עוידו עומד בפתח השער, ואם בת היא פי' אדם כזה שיודע בנפשו אשר עדיין הוא בבחינת בת ועוד לא השלים נפשו עדיין ומזה יוכל ח"ו ליפול לעצבות אזי וח"י יראה הצדיק לחזקו שיהי' לו חיות מעבדתו.

וישא העם את בצקו טרם יחמץ משארותם צרורות בשמלותם פי' משארותם היינו היצה"ר הוא צרור בשמלותם של אלו שמלובשים בגדי שחץ כדרך הערלים הפריצים.

ויקרא שמו וגו' היש ד' בקרבנו אם אין פי' אימתי יש ד' בקרבנו אם "אין" כאשר האדם הוא בעיניו כאפס וכאין וכמ"ש מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח.

ויצא משה לקראת חותנו וישתחו וישק לו, פליאה נשגבה איך נשק משה איש נכרי אשר עבד ע"ז עד הנה אכן הלא ידוע כשצריך אדם רשע להוליד בן או בת צדיקים או הקב"ה משפיע בו ובאשתו איזה נציצות הק' בכדי שתהי' הילד צדיק או צדיקת ומסתמא כשהגיע העת שתולד צפורה אשת משה שהיתה צדקות בודאי אז השפיע הקב"ה גם ביתרו נציצות הק', והנה ידוע אשר מאדם רשע אינם יכולים להפריד מאתו הניה"ק מכל וכל רק או שנשאר איזה ניצוץ הק' במקום הרשע ח"ו או שניה"ק יוסיפו להוציא אתם גם איזה ניצוץ טמא ממקום הרשע ולאשר שצפורה צריכה היתה לצאת סולת נקויה מסתמא נשאר איזה ניצוץ הק' בגופה של יתרו וידוע כי הנשיקה מסוגלת להוציא הנציצות הקדושות ולכן וישק לו בכדי להוציא הנציצות הק', שנשאר בגופו.

ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו, הנה ידוע אשר האדם נברא רק לעבודת הש"י כל הימים וכשהו מבלה איזה זמן בדברים גשמיים אזי הוא נקרא רק שולח יד בפקדון היינו הנשמה הק' אבל הצדיק האמיתי אשר מקור מחצב נשמתו הוא מעולם האצילות אפילו בעת עסקו בדברים גשמיים מחשבתו מחשבת הק' דבוק למעלה ועבודתו תמה לש"ש וזהו ואל אצילי בני ישראל היינו אותם שמחצב נשמתן מעולם האצילות, לא שלח ידו הוא אינו בכלל שליחות יד דאפילו בעת עסקו בדברים גשמיים כי ויחזו את האלקים שהם דבוקים בהש"י כשיאכלו וישתו.

לעומת המסגרת תהיין הטבעות, פי' הטבעיות והרגילות של האדם צריך להיות כמו סגור במסוגר.

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד פי' תצוה הוא ל' חיבור דהיינו שיראה לחבר עם בני ישראל שיהי' להם אחדות, "כתית" מי שתואר אצלו כתית דהיינו לב נשבר הוא תיקן לפגם המעו"ר, כי הע' מתחלפת עם הא' כי מוצאיהם ממבטא אחת להעלות נר תמיד דהיינו יתלהב לבו לעבדתו ית"ש.

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, הכוונה דידוע אשר בימי החול הכל תלוי באתערותא דלתתא וצריך האדם בעשיית המצות ומעש"ט להשתדל ולפעול שעל ידם יהי' עליות העולמות אבל בשבת ק' הוא ממילא בלי שום פעולת ועשיית האדם וכמ"ש הבאמ"ח עה"פ ששת ימים וגו' כי כשיתכוון לעשות אתערותא דלתתא פוגם בזה בכבוד שבת ח"ו ע"ש, וזהו שמרמוז הכ' לא תבערו "אש" וגו' רומז על אש התעוררות דלתתא ביום השבת. ונפש כי תחטא וגו' אם לוא יגיד ונשא עונו, כתיב "לוא" מלא וא"ו בא לרמוז בתרי אנפי אם לא יגיד פי' שלא יתודה ויפרוט חטאיו בתשובה שלימה אזי ונשא עונו שלא יתכפר לו אכן אם לו יגיד בוא"ו פי' שיתודה על חטאיו לפני השם בתשובה שלימה אזי ונשא עונו היינו שהש"ת נושא לו העון.

ומפתח אהל מועד לא תצא שבעת ימים, היינו שצריך איש הישראלי להיות עומד כל ימיו אצל הפתח ולהחזיק עצמו שעדיין לא עשה כלום בעבודת הש"ת ושבעת ימים רומז לימי חייו של אדם שבעים שנה, עד יום מלאת ימי מלואכם פי' מלאת הוא ל' שלימות שעי"ז תזכו לבוא אל שלימת הנפש.

וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וירד מעשות החטאת, נראה לפרש עפ"י מה שאמרו חז"ל שלשה מוחלין להם עונותיהם ואחד מהם מי שעלה לגדולה וזהו וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם ועלה בזה לגדולה שזכה להיות מהמברכים את העם ועי"ז וירד מעשות החטאת, שנמחל לו חטאיו. והזהרתם את בני ישראל מטומאתם וגו' פי' זה קאי על צדיקי הדור והזהרתם מלשון והמשכילים יזהירו היינו שהצדיק צריך לטהר ולהזהיר ולצחצח את נשמת עב"י הנוסעים אליו בכדי שיחזרו בתשובה שלימה.

ונשא השעיר עליו את כל עונותם וגו' הנה השעיר המשתלח מכפר על עונות עם בני ישראל והציץ ג"כ מכפר וצריך להבין תרתי כפרה ל"ל ונראה לי דהנה ידוע אשר מכל עבירה שאדם עושה נברא מזיק משחית ח"ו וחוז' מזה עושה פגם כביכול בפנים שלמעלה ולזה היו צריכים ב' דברים היינו השעיר המשתלח הוא מוחה וממית את המזיק שנברא על ידי העונות כי אם כי מקודם צריך להרוג ולאבד את כל המזיקין שנבראו על ידי העונות כי אם לאו לא יוכל ח"ו לשוב בתשובה שלימה כי המזיק עומד כנגדו ומקטרג, והציץ מרצה לתקן הפגם שעשה בפנים של מעלה וזהו שאמרו חז"ל הציץ מכפר על מעשי עזי פנים לרמוז על הנ"ל.

לא תלך רכיל וגו' אני ה' פרש"י נאמן לשלם שכר ונאמן להפרע, יש לדיוק מדוע כתיב אצל עונש שם הוי' ב"ה המיוחס לרחמים, ונראה דנאמן לשלם שכר היינו תיכף ומיד ונאמן להפרע היינו לזמן מרובה ומאריך אף ואם ישיב מיד יקבלו וזהו רחמים.

ומכה בהמה ישלמה היינו כשאדם מכה ומשבר את הבהמיות היינו תאות הגשמיות ישלמה פי' לשון שלימות פי' שעי"ז יזכה לבא לשלימות הנפש.

כשכיר שנה וגו' לא ירדנו בפרך וגו' סיפא דקרא אני ד' אלקיכם פרש"י כל המשעבדן מלמטה וכו' והנה עפ"י פשוט אינו מובן במה משעבדין מלמעלה ונראה לפרש דהכתיב בא לרמוז על הצדיק שלומד לעם ד' החוסים בצילו דרכי העבודה מזהיר הכ' שלא ירדנו ל' עבודה, "בפרך" בפה רך בשפה רפה פי' שלא ילמד אותם כך שתהי' עבודתם רק מהשפה ולחוץ בלי כחות והתלהבות רק כל עצמותי תאמרנה ד' ועי"ז הם יכולים לעלות לדביקת הש"י וזהו שפרש"י כל המשעבדין לשון עבודה. מלמטה פי' שלומד אותם דרכי העבודה כראוי כאלו משעבדין מלמעלה שזוכה ע"י העבודה לעלות למעלה לדביקות אור העליון.

אלה החוקים והמשפטים והתורות וגו' לכאורה עפ"י פשוט אינו מובן מה יזכיר תורה לחוקים והמשפטים, אלא לרמוז שגם בפרשה זו (של התוכחה) טמיר